Բ. ՏԱՐԻ—ԹԻՒ 343 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 13 ԱՊՐԻԼ 1900 26 ԱՊՐԻԼ 1900 (Ն. Տ.)

10 ՓԱՐԱ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՏԻԳՐԱՆ ՑԻՊԼԼԵՔԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
20, Պապը Ալի ճատտէսի, 20
Կ. ՊՈԼԻՍ

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

10 ՓԱՐԱ

ارمنيجه يومى سورهانتاك غزته سى
اداره خانه سى
باب عالى جاده سى نومرو ٢٠

Direction du Journal Arménien
SOURHANTAG
20, Avenue de la S. Porte
CONSTANTINOPLE

ԵՏ ՉԻ ՏՐՈՒԻՐ
Խմբագրութեան ուղղուած ո՛ և է գրութիւն

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՄԱՐ
12 ամիսը կանխիկ ղրշ. 75
6 » » » 40

ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
Թղթատարի ծախքը մեր վրայ
12 ամիսը կանխիկ ղրշ. 100
6 » » » 50

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՀԱՄԱՐ
Թղթատարի ծախքը մեր վրայ
12 ամիսը կանխիկ ֆր. 22
6 » » » 11

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրշ.
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ
ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ
առաւօտները
ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱ
ԿԱՄ
ԱՆԿԼՕ-ՍԱՔՍՈՆԸ

1.

Հինքաղաքականութեան է՛ն մեծ սխալներէն մին եղած է Անգլիոյ կառավարութեան այն կոյր ընթացքը, որ պատճառ կ'ըլլար Ամերիկեան գաղթականութեան իրմէ բաժնուելուն։ Այն ատեն Անգլիա ահարկու պատերազմի մը բռնուած էր Ֆրանսայի, Սպանիոյ և Հոլանտայի հետ, և բնականաբար գանձային վիճակն ալ նեղը ինալով, զանազան նոր տուրքեր դնելու ըստիպուած էր։

Հիմայ Մ. Նահանգներ կոչուած անգլիական գաղթականութիւնը միայն տասներեք նահանգներէ կը բաղկանար այն ատեն, ընդ ամէնը միայն երեք միլիոն ժողովուրդով, որոնք իրենց ներքին վարչութեան մէջ բոլորովին անկախ էին։ Բայց Անգլիոյ կառավարութիւնը կ'առարկէր թէ Մայր Երկիրը իրենց պաշտպանութեան համար ալ մեծամեծ ծախքերու տակ մտած էր, և այդ պատճառաւ անկից բացառիկ զոհողութիւններ պահանջելու իրաւունք ունէր։ Ամերիկացիներն ալ փոխադարձաբար իրենց առարկութիւնները ունէին. բայց երկու կողմէն ալ գործադրուած բուռն միջոցները իրաւախոհութեան ամէն փորձ անօգուտ ընելով, զէնքի դիմուեցաւ։

1774 տարւոյն մէջ գործերը շատ գէշ վիճակի հասած էին, և Պօստընի նաւահանգիստը կը գոցուէր Անգլիոյ կառավարութեան կողմէ։ Ամերիկացիները պատուիրակութիւն մը ղրկելով Լոնտոն, աղերսագիր ներկայացուցին Թագաւորին, բայց Անգլիոյ ժողովուրդը և Խորհրդարանը պատերազմ կ'ուզէին։

Առաջին արիւնհեղութիւնը 1775 ապրիլին տեղի կ'ունենար, և Ամերիկացիները մեծամեծ պարտութիւններ կը կրէին. բայց երեւելի Ջօր. Ճօրճ Ուաշինկթըն հակառակ այս պարտութեանց կը շարունակէր պատերազմը։

1776 յուլիս 4ին Անկլօ-Սաքսոն Ամերիկացին, Անկլօ-Սաքսոն Անգլիացիին դէմ կը հրատարակէր իր անկախութիւնը, և «Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ» անունը կ'առնէր։

Հետեւեալ տարին Սարադոկայի մէջ գրեթէ 6000 Անգլիացիներ յանկարծակի Ամերիկացւոց կողմէ պաշարուելով գերի բռնուեցան, և միեւնոյն ատեն Ֆրանսա ալ Ամերիկացւոց օգնութեան հասնելով, նաւատորմիղ մը և անուանի Ջօր. Լաֆայէթի հրամանատարութեան տակ 6000 հոգի կը ղրկէր։

Միւս կողմէ հարիւր հազար Ֆրանսացիներ և Սպանիացիներ Ճիպրալթարը պաշարելով, սոսկալի կերպով կը ռմբակոծէին զայն, բայց այս ահեղ պաշարումը երեք շաբաթ տեւելէ յետոյ, Անգլիացիները բերդէն դուրս յարձակելով թշնամին խորտակեցին։ Նմանապէս Սէն-Վէնսանի հրուանդանին բացերն ալ 11 հատ սպանիական մարտանաւերէ բաղկացեալ տորմիղի մը վրայ յարձակելով, զայն բոլորովին կ'ոչնչացնէին։ Նաեւ Անգլիացիները Հոլանտական նաւատորմին հետ ալ պատերազմի բռնուելով, կը յաղթէին անոր։ Բայց Ամերիկայի եղբայրասպան պատերազմին մէջ, անգլիական զէնքերը սկսեր էին մեծամեծ ձախողուածներ կրել։ Բարեբաղդաբար Անգլիոյ նախարարութիւնը փոխուած և ժողովուրդը իր սխալմունքը ճանչնալ սկսած ըլլալուն շնորհիւ, այս տեսակ մը ներքին պատերազմին վերջ տալուելով, Ամերիկայի այն տասներեք նահանգաց անկախութիւնը կը ճանչցուէր 1782 մարտին։ Տարի մը ետքն ալ Անգլիացիները Ֆրանսայի և Սպանիոյ հետ հաշտութիւն կը կնքէին։

Անկլօ-Սաքսոն Ամերիկացին Մայր երկրէն (Անգլիայէն) զատուելէն ետքը, հետզհետէ հիմնալի յառաջադիմութիւններ ընելով, փոքրիկ գաղթականութիւնը աշխարհի է՛ն մեծ պետութիւններէն մէկը եղաւ, եւ չըջակայ նահանգները մի առ մի իրեն հետ միացնելով, նախնական տասներեք նահանգները, քառասուն երկու նահանգներու բարձրացուցած է, և Անգլիայէ բաժնուած ատեն ունեցած երեք միլիոն ժողովուրդին թիւը յանգած է այսօր աւելի քան ութսուն և հինգ միլիոնի։ Թէպէտև հիմակուան այդ ութսուն և հինգ միլիոնը ամբողջովին Անկլօ-Սաքսոն չէ, և Գերմանացիները, Իռլանտացիները և անոնցմէ ետքը Իտալացիները, Ֆրանսացիները և ուրիշ Անկլօ-Սաքսոն չեղող Եւրոպացիները, բնիկ սեւամորթները և Չինացիները մեծ թիւ մը կը ներկայացնեն, բայց երկրին մէջ տիրող տարրը Անկլօ-Սաքսոնն է։ Երբեք մի զարմանաք որ Անկլօ-Սաքսոն Ամերիկայի մէջ, Պօէրներուն ի նպաստ շարժումներ կ'ըլլան Անկլօ-Սաքսոն Անգլիոյ դէմ։ Կարելի է ասոնց մէջ ալ գտնուին Անգլիացիներուն բուն արենակից Ամերիկացիներ. բայց երբեք մի տարակուսիք որ Թրանսվալի և Օրանժի համակիրները, Անկլօ-Սաքսոն Անգլիացին ատող Ամերիկացի Գերմանը, Ամերիկեան Իռլանտացին, և ուրիշ Ամերիկեան Եւրոպացիները կրնան ըլլալ։

Անգլիացիները շատոնց ի վեր համոզուած և խոստովանած են որ Ամերիկայի դէմ ըրած պատերազմին շատ անխորհուրդ բան էր։ Նախկին քաղաքագէտները եթէ քիչ մը աւելի հեռատեսութեամբ վարուէին, գուցէ չէին կորսնցներ իրենց արենակիցները եղող այն երեք միլիոնի գաղթականութիւնը, որ այսօր կրնար դարձեալ ութսուն և հինգ միլիոնի հասնիլ։ Մենք այն կարծիքէն չենք թէ երկրին ազատ օրէնքները միայն զարկ տուած են այնչափ Գերմաններուն են. Ամերիկա գաղթելուն և ժողովուրդին թիւը շատցնելուն։ Եթէ այդ նպատակով Ամերիկա գացողներ կային, անգլիական իշխանութեան տակ գաղթականութեան վայելած օրէնքներն ալ իրենց համար կը բաւէին։ Միլիոնաւոր Գերմաններ, Իտալացիներ, Աւստրիացիներ, Ֆրանսացիներ և ուրիշ Եւրոպացիներ կ'երթային հոն, գլխաւորաբար պարտաւորիչ զինուորական ծառայութենէ փախչելու, և մասամբ ալ անոր համար որ կը յուսային այն ատեն Ամերիկայի մէջ գտնել այն հարստութիւնը զոր չէին գտած Եւրոպայի մէջ։

Բայց եթէ բաժանում մը անխուսափելի ըլլար իսկ, բաղձալի էր որ կատարուէր անիկայ այնպիսի եղանակով մը, որ Հին և Նոր աշխարհի Անկլօ-Սաքսոնները երբեք թշնամի չըլլային իրարու։ Նըկատողութեան արժանի կէտ մըն է նաեւ որ, իր պակասութիւնը ճանչցող և խոստովանողը, այն միեւնոյն հպարտ և եսասէր կարծուած Անգլիան եղած է, որ Լատին, Գերման և Սլաւ տարրերուն դէմ Անկլօ-Սաքսոն տարրը մ'այն խօսքով չպաշտպանելով, Սպանիա-Ամերիկեան պատերազմին մէջ առաջ նետուեցաւ ի նպաստ իրեն արենակից Ամերիկացիին, և վարուեցաւ այնպէս, ինչպէս որ կը վարուի ամէն կերպով իր նպաստաւոր կը գործադրելու պատրաստուող մէկը։ Ամերիկայի Մ. Նահանգներու կառավարութիւնը ո՞րչափ անխելք ըլլալու էր, իրեն Գերման, Իռլանտացի և Ֆրանսացի հպատակներուն պէս կարծելու համար թէ՝ միայն անշահախնդիր հրախտագիտութիւն մը չահելու համար Անգլիա ամէն վտանգ աչք առնելով ամբողջ Եւրոպայի դէմ կանգնած էր ի նպաստ Ամերիկայի։

ԼԻՈՆԵԼ

ՔՆՆԱԴԱՏԱԿԱՆ

Հ. Ա. ՂԱԶԻԿԵԱՆԻ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

«ՃԱՇԱԿ ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԵԱՆ»

«ՀԱՍԿՈՒՄԸ»

ՀԵՂԻՆԱԿ Ֆ. ԳՕՓԷ

(Շար. Երէկի թիւէն և վերջ)

Fuyard փախստական չէ, այլ ծառայախոյս, որ կը համապատասխանէ déserteur կամ transfugeի։ Ամէնէն մեծ անարգանքն է զոր թարգմանիչը կ'ընէ Գոփէի հայրենասիրութեանը, փախստական անուանելով Գաղղիացի զինուորը որ ստիպուած էր նահանջելու։

L'invasion touchait au château d'Irène.

«Ամբոխն մօտեցեր էր»։

Quand pour faire la cour il venait au château.

«Երբ զինքը տեսնելու համար ամրոցը կուգար»։

Աւատականութիւնը դարերէ ի վեր անհետացած ըլլալով, château այլ եւս կը նշանակէ դղեակ կամ ամարանոց։

Les Uhlans fourrageaient dans le pays.

«Աւարի կոտտային դրոյշ երկիրն Իւհլաններ»։

Իւհլանները Արշաւոյ երկրին վրայ, կամ դաշտին մէջ խոտ կը ժողվէին։

Fourrager չէզոք բայ է հոս, և կը նշանակէ զինուորական շարժումներով ձիերուն ատոքէք ժողվել։ Ջօր օր. Fourrager dans un pays (Becherelle)։ Բառարանի պէտք ունեցող թարգմանիչ մը զայն գործածելու գէթ վարժութիւնը ունենալու է։

Là-bas au bout du parc.—Et qui m'attend là bas.—«Հոն վարը, պարտէզին ծայրը։—Ոը հոն վարն ինծ կը սպասէ»։

Ճշդագոյն է. հեռո՛ւն։ Եթէ parc պարզ պարտէզ ըլլար, կարելի էր սոսկ վարը թարգմանել։ Բայց տե՛ս որ հողի ընդարձակ տարածութիւն մըն է, պատերով կամ չըջապատով գոցուած, սովորաբար ծառաստանիկի մը՝ որսի, զբօսանքի կամ ուրիշ հաճոյքներու յատուկ։

Eclaireurs.—«Լուսեսել եկող զինուորները» թարգմանուած է. Բանակի մը յառաջացած երկրին մէջ զինուորական խմբակներ կը ղրկուին քննութեան համար. ասոնց գործը լրտեսութենէ շատ տարբեր չէ։

Le regard tout rempli de surprise et de reconnaissance heureuse.

«Կը նայէր զարմացմամբ և լի երախտագէտ զգացմամբ երջանիկ»։

Երջանիկ երախտագիտութիւնը ինքնին զգացմանց գերազանցն է. զգացում մըն ալ աւելցնելով գործը կ'աւրուի։

Le blessé se fut affaissé parmi les doux oreillers.

«Վիրաւորը անոյշ բարձերուն մէջ դրուեցաւ։»

Այսինքն՝ ընկճեցաւ, ընկղմեցաւ։ Բնոյշ գլուխներն ալ, հիւանդներու նման, կակուղ բարձը կը սիրեն։

Meurtrier «դաժան»։ Այսինքն՝ ըսպանիչ։

Elle doit de ce front écarter l'agonie.

«Նա պէտք է այն ճակատէն մահուան օրհասը մերժել։»

Հ. Ա. Ղազիկեանի աշխարհաբարի բուրաստանէն քաղուած ընտիր ծաղիկ մըն է այս տողը։

Demanda du vieux linge et fit de la charpie.

«Ուզեց հին կտաւէ կտորներ ցաւատ շինելու»։

Ուզեց հին լաթ և ցաւատ շինեց։

Faisant la moue. «Շրթները ծռեց։»

Սովորաբար բերանը ծռեց կ'ըսուի, դժկամակութեան իմաստով։

Ցետագայ որոշ և կտրուկ խորհրդակցութիւնը՝ տեսէք որքան մեղկութեամբ թարգմանուած է։

Oui, le sang à la joue, les pouls tros vifs ... allons! une mauvaise nuit ... la fièvre, le délire et tout ce qui s'en suit.

«Այո՛, արեանն այտին վրայ, խիստ ուժով զարնէ երակն ալ, ո՜հ գիշեր մ'ահաւոր ... ջերմը, զառանցանքն և այս ինչ որ կուգայ։»

Երեւակայեցէք բժիշկ մը, որ խորհրդակցութեան միջոցին «ոհ» կը բացագանչէ, և գիշերուան համար «ահաւոր» կ'ըսէ։ Արդեօք առաջի՞ն անգամ էր որ մահամերձ վիրաւորի մը քով կը կանչուէր։ Գաղղիերէն բնագրին նայելով այդպէս չէ. մանաւանդ թէ allons (՞), կ'ըսէ մարդը, չոր կերպով. այսինքն՝ համբերէ, ալ ուրիշ ճար չկայ։

Roger est peut-être prisonnier.

«Ռօժէր թերեւս բանտարկեալ է։» Այսինքն՝ գերի։

Il suffit d'un accès de fièvre pour qu'il meure.

«Ջերմին վերադարձը կրնայ մահ պատճառել։» (Մեղկ.)

Եթէ ջերմը վերադառնայ, մահը անխուսափելի է։

Au jour je reviendrai.—Il revint vers l'aurore.

«Կուգամ ես վաղը։—Առաւօտ կանուխ կեկ եկաւ» (տկար)։

Ճշդագոյն է. առաւօտուն կանուխ։— Շատ կանուխ եկաւ։

C'était le mois dernier.—«Էր վերջին ամիսն։»

Ճշդագոյն է. անցեալ ամիս։ Վերջին ամիս՝ le dernier mois կ'ըսուի։

Nous nous glissons le long des peupliers. «Կաղամախներուն երկայնքէն կը սողանք։» Այսինքն՝ կ'իջնանք արագ, սահելով։—Սողալ ramper է։

Tout est massacré.— «Ջարդ կուտանք բոլորին։»

Հոս tout կը վերաբերի անձի և կ'ըսուի ամէնը, ամէն ոք։ Բոլոր կը նշանակէ ամէն ինչ կամ ամէն բան։

Epreuve, «փորձ»։—Ճշդագոյն է փորձութիւն կամ վիշտ։

Approuver. «հաւանիլ»։—Ճշդագոյն է հաստատել։

Guérisson. «առողջութիւն»։— Փոխանակ՝ բժշկութիւն։

Le cœur trop puni. «Չարաչար պատժուած այն սիրտը»։

Համեստ ես, վերապատուելի, այդ տողերուն լոկ միայն խոստանալով։ Գոհարներ կը գլորին տողերէդ որոնց մէջէն, ահա՛, կոշտ աղամանդ մը զոր չարաչարուած այդպէս կը վերադարձնեմ։ Մեր ազգատ գանձանակին համար շատ է։

* * *

Գանք հիմա Հայերէն լեզուին։

Աչքառու մտքերեւոյթները ճոխացնելու գիտակցութեամբ եղած նուիրատուութիւնք հետեւեալներն են։

1. Խճողումներ։

—Դրսա ամէնէն։—Պատերազմէն պաշտպանուած։ Մոլորն վերեւ անհողեն։— Անհոգութեան ...։— Այս բաժակը ... ինծմէ, հեռացուր։ Անինէ (՞՞) հաւատարիմ սիրով զօրացած։— Ցանկալի ընդոստ արթնցաւ։

2.— Շնորհալի բառեր և բացատրութիւններ.

—Փախ կ'ուտային (s'enfuyaient.)։— Ձեր կեանքը հանգստէ կը կախուի։— Գութ մը գերագոյն տէրէր վրաս դէմ'ի նա.—Առի զայն, յոյսն աւելի ամուր ընելով։—Որ եթէ մահը հոս ինծ երեւցնէ, չը խնայէ։—Երբ զոհը վերջապէս ընդունուեցաւ անոր։

3.—Հանելուկներ.

Կրնա՞ք գուշակել թէ խմողը ո՞վ է։— «Երբ տեսաւ գինեը հետամուտին քով ալ անոր կը խմցնէր»։

Կրնա՞ք որոշել թէ պաշարուողը ո՞վ է։—«Վերջապէս պաշարուեցաւ Մէց բանակին հետ մէկտեղ։—» (Il fut bloqué dans Metz avec l'armée)։

Խաչելութեան վրայ գամուած չէշ մը (՞)։—«Ցետոյ միշտ Գողգոթայի Աստուծոյն ...ճաշն չէշին պարունակած նիւթէն գաւաթ մը լեցուց։»

4.—Գաղղիերէնի սորուկ հետեւողութիւններ.

L'un de vos gens peut bien .... «Կրնայ ձեր մարդերէն մին ըլլալ...»

Il prenait l'air maussade. «Թթու դէմք մը կ'առնէր.»

5.— Զանազանք.

Խոսակցութիւնը երբեմն եզակիով է, երբեմն յոգնակիով. այս կերպը շատ անհաճոյ է։ Ջօր օր. Մի յուզուիր, տղանայէր։—Խօսէ՛ արդ։—Սպայ մըն էր դուն։ —Այո՛, ի՞նչ կրնամ ընել համար։—Խաղաղութեամբ հնջեցէք։

«Կը խնամուէր գերմանուհւոյ մը ձեռքէն» Ձեռքով։

Le héros. «Դիւցազ»։ Փոխանակ դիւցազնի։

«Այս պարտքը փոխանակ իմ պիտի դուք կատարէք։» (Գրաբար։)

Վերջացնենք։

Դպրոցականի կեանքիս մէջ, և ոչ իսկ յետոյ, երբեք չեմ եղած բոցակէզ բանաստեղծական անչէջ հրով։ Պատահած է ինծ, ինչպէս շատերուն, թարգմանութեանց կամ գրաւոր պարտականութեանցս մէջ յօրինել երբեմն։ Մեր դպրատան մէջ ձրի տպարան չի գտնուելուն պատճառաւ, այս կարգի պարտականութիւններս լոյս չտեսած անհետացան։ Ո՞ւր էր թէ Հ. Ա. Ղազիկեանին պարտականութիւններն ալ նոյն բաղդին արժանացած ըլլային։ Մարդիկ կարստեան կը մատնուին հաւասարապէս թէ՛ արգելքներէ, թէ՛ գիրութիւններէ։

Թերեւս իւրաքանչիւր ոք ալ, ինծ նման, տրամադիր է կրկնելու այս նարաղիզ «Ծ-չ-կ»ին առթիւ, կատակերգութեան Ալսեսթին սա խօսքը.

Je pourrais, par malheur, faire d'aussi méchants.
Mais je me garderais de les montrer aux gens.
(Le misanthrope)

Ցտեսութիւն, վերապատուելի, չըլլայ թէ առնուիս։ ԳՐ. ՄԱԼԽԱՍ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴԻՒՐԱՏՈՒ

ԱՄԱՆՈՐԵԱՅ ԵՒ ՓՈՍՏԱՅԻՆ ԲԱԺԱՆՈՒՄՆԵՐՈՒ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴԻՒՐԱՏՈՒ ԵՒ ՈՒՆԱՅՈՂ ՏՈՒՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴԻՒՐԱՏՈՒ ՎԱՃԱՌՔԻ

ւոյն մէջ, որ թէպէտ միւս Ս. Աստուածածնայ եկեղեցիէն աւելի փոքր է, բայց ժողովրդեան մանաւանդ արհեստաւոր դասակարգը աւելի հոն կը յաճախէ չուկային մօտ ըլլալուն պատճառաւ։ Նոյն օրը Ս. Աստուածածնին աւագ եկեղեցւոյն մէջ ալ արարողութեանց նախագահեր և Դռնքացէքի արարողութիւնը կատարեր է Տ. կիրակոս եպսկ.։ Տ. Սահակ Սրբազան Զատկի օրը պիտի պատարագէր Ս. Աստուածածնին եկեղեցւոյն մէջ։ Մօտակայ տեղէրէ Ատանա եկող մէկ քանի պաշտօնաւոր վարդապետներ, Զատիկը իրենց ժողովրդեան քով անցընելու համար Տ. կիրակոս եպսկ.ի արտօնութեամբ մեկներ են, տօնէն յետոյ անմիջապէս վերադառնալու պայմանաւ։

Վանէն հասած վերջին նամակներ կարօտութիւններու ատիճան մը թեթեւցած ըլլալու մասին ոևէ տեղեկութիւն չեն պարունակեր. ընդհակառակն Տաղվիրանի կողմերը չքաւորութիւնը տխուր հետեւանքներ սկսած է ունենալ, և Տոսպի կողմերէն բերուած հացի նմոյշ մը անճանաչելի խառնուրդ մըն էր, կ'ըսէ ականատես մը։ Այս վիճակին դարման ըլլալով մեր թղթակիցը կ'իմացնէ թէ՝ Առաջնորդարանը հազիւ կարողացեր է 5-6 չափ ցորեն ղրկել յիշեալ Տաղվիրան գիւղը։ Այն տեղ տքդ. Բէյնոլտսի միջոցաւ նախակրթարան մը բացուած ըլլալով, անցեալները Վանայ Ամերիկեան որբանոցէն որբերը, իրենց մէկ անգամի հացին որբերը, իրենց մէկ անգամի հացին որբերը, իրենց 150 քաշ նուիրեր են նոյն գեղի մանուկներուն։ Օգերու պատճառաւ ծովու և ցամաքի ճամբորդութիւններն ալ ցանցառ ըլլալով, հացահատիկներու գինը երեք չորս առաջ նորէն աւելցեր է։ Կը հաւատան թէ՝տեղ տեղ «կորնկանի» սերմերու և խաղողի չանչի աղացուած խառնուրդէ տեսակ մը հաց կը չինեն։ Զանչը, զոր անցեալները պաշտօնակից մը սխալմամբ չահիչ կհասկցած էր, իսկապէս քամուած խաղողի մնացած չոր կեղեւին ու կուտերուն կ'ըսեն։ Ա'լ հասկնալու է թէ այս նիւթերով պատրաստուած հացը ո'րքան աննպատար կրնայ ըլլալ։ Այս անգոհացուցիչ տեղեկութիւնները քիչ մը բարեխառնելու համար թերեւս, կ'իմացնեն թէ՝ անցեալները Այգեստանեայց Ծանկոյսներ թաղին մէջ Հայ մը իր պատը քակելու պահուն 700 ոսկւոյ գումար մը կը գտնէ զոր 50 տարի առաջ հոն պահեր է եղեր իր քահանայ հայրը։ Այս խեղճ մարդը անձկութեան մատնուած և պարտքի տակ մնացած ըլլալով, այսպէս անակնկալ կերպով դարման մը գտեր է իր նիւթական վիճակին։ Բայց ասիկա մէկն է միայն այնքան կարօտեալներու մէջ, որոնք նպաստով կ'ապրին։

ՍԱՄԱԹԻՈՑ երիք թաղերու Աղքատախնամը թերթիս միջոցաւ իր խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնէ Ամաթիոյ թաղեցիներուն, որոնք տօնական օրերուն մէկ չորրորդ պնակներուն իրենց նուէրները չզլացան և այս կերպով նոյն Մարմինը քաջալերեցին։

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԵՐԿՔ ԻՐԻԿՈՒԱՆ
25 Ապրիլ 1900

Ֆրանսական 3% գոյուեցեալ	101.07
Րէնթ	325
Ֆոնսոլիտ	23.15
երկաթուղի	123.25
Պանգ Օթթոման	573.
Թրանսվալ	73 50

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

(Այս առտուան)

ԱՍՏԻՃԱՆ.—Միւթէմայիզի ատիճան տրուեցաւ Սելանիկի Հանրային պարտուց տեսուչ Ահմէտ Նէսիմ էֆ.։ Սալոնիկէի ատիճան՝ ելմտական պաշտօնատան պաշտօնէից դիւանի Բ. Միւմէյիզ Շէմսի էֆ.ի։ Բապիայի ատիճան՝ նոյն պաշտօնատան կեդր, Հաշուակալութեան քարտուղար Նշան էֆ. Ազարեանի։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.—Բ. կարգի Շէֆքաթի պատուանշան տրուեցաւ Պետական Խորհրդոյ Բաղաքային ճիւղին անդամ Զհւհոի պէյի մեծ, միջին և փոքր աղջիկներուն։

ԱՓՐԻԿեԱՆ ՏՐԻՊՈԼՍՈՑ նորընտիր կուսակալ Խայրի Բէմալ պէյ հրաման ստացած է յառաջիկայ չաբաթ օրը իր պաշտօնատեղին մեկնիլ։

ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ թիկնապահ էտիպ փաշա Քոսովա մեկնեցաւ։

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒԻՁ վարչութեան ընդհ. տնօրէն կոմս տ'Ասնու երէկ կէս օրէն վերջը մայրաքաղաքս հասաւ։

ՐՈՊԵՐԹ ԳՈԼԷՃ.—կայս. Իրատէ մը կ'արտօնէ որ Րոպերթ Գոլէճի չէնքը մեծցուի, որովհետեւ թուրքիայէ և Պալքանեան երկիրներէ հասնող բազմաթիւ ուսանողներու շատ նեղ կուգայ այն։

ԲԱՆՏԻԱԳԻ (կրետէ) ուսուական ընդհ. հիւպատոս Պ. կիրս, Ս. Վլատիմիր պատուանշանին հրամանատարի խաչը ընդունած է։ Զարը զանազան պատուանշաններ եւս չնորհած է Թուրքիոյ զանազան քաղաքներու ուսս հիւպատոսներուն։

ԺԱՆՏԱԽՏԸ.—Անցեալ չաբթուան միջոցին Ատենի մէջ ժանտախտի 130 դէպք և 110 մահ պատահեր են։

—Թուրքեւպարսիկ սահմանագլխին վրայ, Հանէգինի և Բինճովինի մէջ երկու մաքրանոցներ հաստատուեր են, Պարսկաստանէ եկող ճամբորդներուն համար։

ԱՆԳԼ. ԹՈՐՓԻԼԱՆԱԻ ՄԸ ԸՆԿՂՄԱՇ.—Պէյրութէ կը գրեն թէ ապրիլ 21ին (ը. ե.) քաղաքին նաւահանդիստին մէջ անգլ. թորփիլանաւի մը մէջ տեղի ունեցած կաթսայի պայթումի մը հետեւանքով թորփիլանաւը ընկղմեր է։ Բազմաթիւ նաւաստիներ կորսուեր են։

ԵՂԻՆԷ հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ՝ ուխտաւորներու առողջական վիճակը խիստ գոհացուցիչ է, և թէ անոնց վերադարձը տեղի կ'ունենայ ամենայն կարգապահութեամբ։

ԿԱԼՈՒԱՇԱՏՐՈՑ պաշտօնատան յարակից չէնք մը պիտի չինուի 2000 ոսկի ծախքով, կայս. Իրատէի մը համաձայն։

ՄԱՀԱՑՈՒՄԱԿ.—Ապրիլ 3/16էն 10/23 կ. Պոլսոյ մէջ 255 մահ պատահած են, որոնց 1ը հարսանիքէ. 5ը ժանտախտէնդէ, 46ը ընչափողի հիւանդութիւններէ և միւսներն ալ զանազան հիւանդութիւններէ։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ նամակատան տնօրինութիւնը կը ծանուցանէ թէ յառաջիկայ մայիս 1էն սկսեալ Եգիպտոսի, Պէրութի, Եաֆայի (Երուսաղէմ) և Զմիւռնիոյ համար պիտի ընդունի մինչեւ 10 հազար ֆր. արժէքով առաքաներ պարունակող նամակ կամ տուփ և մինչեւ 500 ֆր. արժէք ունեցող քոլի-բոսթալներ միւսներուն տեղերու համար, եգիպտական թղթադրամ չոգենաւերով փոխադրելի։ Յիշեալ 300 ֆր.ի իբր ապահովագրութիւն 32 փարա պիտի առնուի։ Արժէքաւոր առարկաներ պարունակող նամակները և տուփերը կ'ընդունուին Ղալաթիոյ, Բերայի և Պոլսոյ Գերման նամակատուներուն մէջ, իսկ քոլի-բոսթալները միայն Ղալաթիոյ նամակատան մէջ։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ելմտական պաշտօնատունը Պերլինէ ընդուներ է 200 անտուկ արծաթ մանրուք դրամ։ Այս անտուկները 24 հազար քիլօ ծանրութիւն ունին եղեր և Ալէքսանդրիա բերուեր են 3 վագոններով։

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ.— Սոբհանթպէի ընթերցողները անհուշտ կը յիշեն թէ թէ անցեալ սեպտեմբերին Հիւսնիյէ հանըմանուն մանկամարդ կին մը կառքով պահչէքջէօյ գացած ատեն տուեանզուած էր երկու անձերու կողմէ, որոնք զինքը անտառ տանելով պատիւը բռնաբարած էին։ Այս չարագործներէն մէկվեր վերջերս Պատժադատ Ատենին կողմէ 4 տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուեր է, իսկ իր ընկերը Մազհար, որ փախած էր, ի բացակայութեան նոյն պատժոյն ենթարկուելէ զատ քաղաքային իրաւունքներէ զրկուեր է և իր սացուածքներ յարքունիս գրաւուեր են։

ՎԱՆԷՆ կը գրեն մեզ.— «Հէքքեարի գաւառի պաշգալէ աւանէն կը տեղեկանանք թէ կարմրախտը այս ձմեռ մեծ կոտորած ըրած է հոն, որուն տարբեր աղգութիւններէն 200 մանուկներ զոհ գացեր են։ Տեղւոյն կառավարիչը պաշտօնէ դադրած ըլլալով Վանայ մէքթուպճին հոն ղրկուեցաւ իբր տեղապահ մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն։»

ՕՐԹԱԳԻՒՂ Պէչիքթաշ գացող ճամբուն վրայ Օրթանիյէ մկկիթին մօտերը կայս. Իրատէով չինուած աղբիւրին չինութիւնները աւարտած ըլլալով, հանդիսաւոր բացումը պիտի կատարուի Մուհարրէմ Ղին։

ԲԱՐԻԶԻ Արուեստահանդէսին առթիւ այս տարի մեծագոյն գինը բարձրանալու հակամէտ ըլլալուն, Պրուսայի չերամաբոյծները սովորականէն աւելի հունտ թուխսի դրած են։

ԲԵՆՏԻՒԻ գիւղին մէջ, որ Գարթալի գաւառակին կը պատկանի, անչատ թաղապետութիւն մը հաստատուած է Գարթալի թաղապետութենէն։

ԱՆԳԼ. ԲԱՆԱԿԻՆ ՀԱՄԱՐ.—Վիեննական թերթերը կ'րսեն թէ Անգլիոյ պատերազմական նախարարը պաշտօնեաներ պիտի ղրկէ Թուրքիա, Հարաւ. Ափրիկէի անգլ. բանակին ձիեր գնելու համար։

ԷրԷՁԼիի ածխահանքին հանքածուխի փոչիներէն 260 թոնօյի չափ մանչէսթը ղրկուած է, տալիս չինուելու համար։ Եթէ այս փոշը յաջողի, յոյս կը յայտնուի որ էրէյլիի մէջ գտնուած հանքածուխի փոչիի ահագին կոյտերէն մեծ օգուտ պիտի կրնայ քաղուի։

ԲԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ որոշած է Պոլսոյ մեծ պողոտաներուն և երկաթուղւոյ ճամբաներուն մէկ գտնուած փայտաչէն և թիթեղաչէն փոքր հիւղակները փլցնելով, մայրաքաղաքիս յարմար մէկ թաղին մէջ տուներ շինել, և այդ հիւղակներուն մէջ բնակող աղքատները հոն տեղափոխել։ Ի վերջոյ, այդ տուներուն համար եղած ծախքը, հոն բնակող աղքատները քաղաքապետական աշխատութեանց գործածելով, անոնց տրուած վարձքէն մաս առ մաս վար պիտի դրուի։

ԿԱՑՍ. ԹՈՑԼՏՈՒՈՒՈՒԹԵԱՄԲ կայս. գործաւորներու Ա. նկարիչ Ահմէտ փաչա՝ Լոնտոն, և Նաւային Սպայակոյտի դիւանին նախագահ Ֆափզ փաչա ալ իր առողջութիւնը դարմանելու համար Վիչիի ջերմուկները պիտի մեկնի։

ԿԱՑՍ. ԱՆԶՆԱԿԱՆ Գանձուն հաշուոյն առնուած Րումէլիի երկաթուղւոյ պարտաթղթերէն մէկ քանին վերջին վիճակահանութեան մէջ կարեւոր գումարներ չահեր են։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ երկաթուղւոյ ընկերութեան տնօրէն Պ. Հիւկնէն առջի օրը Բ. Դուռը երթալով, տեսակցութիւն մը ունեցաւ Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՈՑ ԱՐԿԱԾ.—Սելանիկի միացման երկաթուղւոյ այն կառախումբը որ առջի առտու մայրաքաղաքս պիտի հասնէր, Կիւմիւլճինէի մէջ Գարաքէօյի կայարանէն անցած ատեն, դիպուածաւ գիծէն դուրս ելեր, և այս պատճառաւ Գուլէլի Պուրկազի մէջ վիեննայէ եկող կառախումբին չէ կրցեր միանալ։ Կառախումբին գիծէն դուրս ելած սլահուն ոևէ դէպք չէ պատահեր։

ՄԱՀՄՈՒՍԼԻ Վարչութիւնը ետ կուգեր է Անգլիայէ երկու նոր չոգենաւեր ծախու առնելու գաղափարէն։ Նկատելով որ Թէրսանէի առջեւ կեցող Մահմուտիէ չոգենաւերը եթէ լաւ մը նորոգուին, կրնան արագընթաց չոգենաւեր ըլլալ, նոյն վարչութիւնը որոշեր է սկսիլ այդ նորոգութեանց։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ դեսպանատան խընդրանաց վրայ, անցեալ երկուշաբթի օրէն սկսեալ Թեսալիայէ Թուրքիա նետուած ոչխարները մինչեւ մէկ ամիս տուրքէ ազատ պիտի ըլլան։ Այս առթիւ խիստ հրամանները տրուած են սահմանագլխի մաքսային պաշտօնեաներուն, որպէս զի անհաճոյ դէպքերու տեղի չտրուելու համար խստիւ հսկողութիւն ի գործ դնեն։

ԾԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ.—Երէկ առտու Պէօյիւք Բէօքրիւլիւ խանին մէջ խոհարար 60 տարեկան Ղուկաս անուն ազգայինը էյիպէ նաւակ մը նստած պահուն յանկարծամահ եղաւ։ Հանգուցեալին մարմինը Պալաթի Ս. Հրեշտակապետ եկեղեցին տարուեցաւ։

ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ ՄԷՋ ՀՐԴԵՀ.— Երէկ առտու ժամը 11 ու կէսին ատեններդ Բերա, Թէփէ Պաշիի Ծուռաց Բանալիա եկեղեցիին բանկալէն հրդեհ ծագելով, բանկալը և եկեղեցիին սանդուխները այրեցան։ Բարեբաղդաբար չորս կողմէն օգնութեան փութացուելով կարելի եղաւ հրդեհը մարել, որ մեծ ծաւալներ առնել կը սպառնար։

ՀՐԴԵՀ ՍՕՖԻԱՑԻ ՄԷՋ.—Պուլկարիոյ մայրաքաղաքէն հասած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ՝ առջի գիշերը Օսմ. քոմիսէլութեան պաշտօնատան մէջ Պուլկար վարչապետին ի պատիւ տրուած հացկերոյթին միջոցին չէնքին ախոռէն հրդեհ ծագեր է։ Ջրհանկիրները անմիջապէս փութալով յաջողեր են հրդեհը մարելով ազատել քոմիսէլութեան պաշտօնատունը և դիւանը։ Արաբական չորս նժոյգներ այրեր և քոմիսէր Մէչհամէ էֆ.ի կառքերը վնասուեր են։ Շնորհիւ Օսմ. պաշտօնեաներու մտաց արթնութեան, հրաւիրեալները բնաւ տեղեկութիւն չունեցին հրդեհ ծագելէն, և մեկնած ատեններնին իմացեր են։ Հրդեհին պատճառը յայտնի չէ։

ՈՐՁԵԻԿ.— Սըվազի մէջ գինուոր մը մեհմետ Խատիչէ անուն թէ՝ կին և թէ այր (որճևէգ) վաճառ մը ունենալը իմացուելով 100 ղրչ. տուգանքի կապուեր է անոր։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՃԵՊՂՆԹԱՑԸ բուռն փոթորիկի և ողողումներու պատճառաւ առաջմապէս ստիպուեր է կանգ առնել Պէլլովայի և Սարամպէյի միջեւ։ Հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ՝ եթէ ոևէ արգելք չպատահի, ճեպընթացը այս առտու մայրաքաղաքս կը հասնի։

ԹՐԱՄՈՒԷՑԻ կառքերուն պատճառած ղոհերուն ցուցակը կը չարունակէ երկարիլ այս օրերս։ Նախընթաց իրիկուն Ֆօսթի անուն խեղճ խոհարար մը Բանկալթիի մէջ Թրամուէյի կառքի մը տակ մնալով մէկ ոտքը կորնցուցեր է։ Նոյնպէս նոյն օրը Ղալաթիա, Ֆրանսական նամակատան առջեւ ծերուն մը Թրամուէյի կառքի մը տակ մնալով երկու ոտքերը կոտրտեր են։

ՄԵԾ ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ.—Քառաջիկայ չարաթ իրիկուն 15/28 ապրիլ, ժամը 9¼, Բերա, Իւնիօն Ֆրանսէզի սրահին մէջ տեղի պիտի ունենայ մեծ նուագահանդէս մը. ի նպաստ Ցոյն-Կաթոլիկ «Սիմբնիա» ընկերութեան, բարձր հովանաւորութեամբ Ֆրանսական և հելլենական դեսպաններուն։ Նուագահանդէսին պիտի մասնակցին Օրիորդք Ժ. Հանրի, Ս. Եռանիտէս և Ի. Սթօքովաքա, և Պ. Պ. Պուասէն, Էլինկէր, Ռատկլիֆ. Քարվալօ, Վարթալիտի, Մուվէ և Թուքաս։ Կարգադիր մասնախումբը կազմուած է նախագահութեամբ Ֆրանսական գեսպանատան Թարգման Պ. Լըտուէի, և անդամակցութեամբ Պ. Պ. կոմս տ'Ասնուի, Կ. Օպուանոյի, հրամանատար Պէռժէի, տը Սէռժայի, Տ. Էօժէնիտէսի, Ա. Կլավանիի, Վուչչինոյի, Լ. Զաբիֆիի, հրամանատար Ֆոսքոլոյի, Բիէռ Աբէլիի և ն.։ «Սիմբնիա» ընկերութեան վարչական խորհրդոյ նախագահն է Պ. Բիէռ Աբէլի, դերնախագահ՝ Պ. Քորբի, և քարտուղար՝ Պր. Զեվուտաքիս։

ՀՐԴԵՀ ԻԶՄԻՐԻ ՄԷՋ.— Իզմիրէ կը գրեն անցեալ չաբթուան միջոցին քաղաքին 6 տարբեր կէտերու մէջ հրդեհ ծագեր է, համագումար 6 տուն. արժէք 2000 ոսկի, որոնց մեծ մասը ապահովագրուած է եղեր։ Նամակագիրը կ'աւելցնէ թէ եթէ այսպէս չարունակէ իւրաքանչիւր անդամ որ իր տունը ապահովագրած է կրակի պիտի տայ զայն դրամ ձեռք ձգելու համար։ Գալով քաղաքին մէջ ապահովագրական ընկերութեանց միւթեաններ, ասոնք ալ չատը իննկեր է։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԼՈՆՏՈՆ, 24 ապրիլ.— Թագաւորական Պօէր բանակետղէն կը հեռագրեն թէ՝ զօրավար Տէվէթ կը ամբակոծէ անգլ. բանակետղը։

—Մաչըրիւէն կը հեռագրեն թէ՝ Պօէրները այս գիշեր պարպեր են Պըժմանքորը։

—Լէուքորէն կը հեռագրեն ապրիլ 23 թուով.—Զօր. Բոլ Քարիւի զօրաբաժինը փորձեց Պօէրները վանել Լըրամբարներէն, բայց բուռն ընդդիմութեան մը հանդպելով չկրցաւ։ Հետեւակազօրաց ուժերորդ զօրաբաժինը գրաւեց Լէուքորը։

—Լորտ Րոպերդս կը հեռագրէ Պլօէմֆոնդէյնէ.—Զօր. Բրընալի օգնութեան ղրկուած զօրքերը Քարիֆոնդէյնի մտան, առանց ծանր ընդդիմութեան բաղխելու։ Զօր. Բոլ Քարիւ գրաւեց Լէուքորը, որ աճապարանօք պարպուեցաւ Պօէրներուն կողմէ։ Քարիֆոնդէյնը գրաւելու առթիւ մեր կորուստն է 2 մեռեալ և 19 վիրաւոր։ 19 հոգի ալ կը պակսին։

—Իրիկուան Թերթերը Պլօէմֆոնդէյնէն հեռագիր մը կը հրատարակեն այսօրուան թուով թէ՝ Զօր. Բոլ Քարիւ գրաւած է Չլրամբարները, առանց լուրջ ընդդիմութեան հանդպելու։

—Կլէնքօէի Պօէր բանակետղէն կը հեռագրեն Իւիթերի.—Շաբաթ առտու Պօէրները յանկարծակիի բերին Անգլիացիները, ամբակոծելով անոնց բանակետղը։ Անգլիացիները պատասխանեցին, առանց վնասելու Պօէրներուն։ Անգլ. յառաջապահներէն մէկ քանի զօրքեր սպանուեցան։ Անգլ. բանակետղը զօրեղապէս ամրացած է։

—Տըրպէնէ լրագիրներուն քաշուած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Զօր. Ուորրըն Պէչուանալանի վարիչ անուանուած է։

—Քարիւ և Ֆրէնչ զօրավարները իրենց բանակետղէն մեկնեցան, երթալ օգնելու համար Զօր. Հընդըրի գունդին։

—Զօր. Պրապանդ Ուիրքնըր հասնելով մէկ քանի փոքր յաղթութիւններ տարաւ։

—Պօէրները կը ամբակոծեն Ուորրընդընը։

—Այսօր իրիկուան դէմ լուր ելաւ թէ Ուիրքնըր ազատուած է։

—Զօր. Մէթիւըն Քիմպըրլիի առջեւ դժուարին դիրքի մը մէջ կը գտնուի եղեր։

—Մէյֆքինկէն եկած վերջին լուրեր կ'ըսեն թէ՝ քաղաքը սովամահ ըլլալու վիճակին հասած է, և ծայր աստիճան նեղն է։

—Հեռագիր մը կը հրքէ Պօէր Զօր. Տէ Վէթի մահը։ Զօրավարը Պլօէմֆոնդէյնի ջրամբարները գրաւած էր։

ԳԱՀԻՐԷ.—Հոս հասնող թղթակիցներ կ'ըսեն թէ՝ Աֆրիտիները ապստամբեր են Հնդկաստանի մէջ։

ՊԵՐԼԻՆ.—Բայխթակը վիճաձչութեամբ որոշեց վճռատուց հատուցում ընել Բարիզի Արուեստահանդէսը այցելող երկրագործներուն և գործաւորներուն։

ԼՈՆՏՈՆ.—Աչանթիներու երկրին մայրաքաղաքին՝ Բուամասիի վիճակը հետզհետէ աւելի մտահոգիչ կ'ըլլայ։

ԱՑՍ ԴԻՇԵՐՈՒԱՆ

—o—

ԼՈՆՏՈՆ, 25 ապրիլ.— Զօր. Սթֆֆենսըն գրաւեց Բաարտէքրաալի Պօէր դիրքերը։

—Կը ծանուցուի թէ՝ Զօր. Պուլլըր ետ չկոչուի կանչուի։

—Վաղը (այսօր) Բարեյոյսէ 1050 Պօէր գերիները պիտի մեկնին դէպի Ս. Հեղինէ։

ՂԱԼԱԹԻՈՑ ՍԱԿԱՐԱՆ

Օսմանեան Ֆոնտսներ

Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ	Լ.	24 3⁸¹/₂
Երէկուան բարձր գինը	»	24 3⁸¹/₂
» վար »	»	24 35⁹/₂

Թուածէի Երկաթուղի

Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ	Ֆր.	120 50
Երէկուան բարձր գինը		120 62½
» վար »	»	119.62½
Թրամուայ բաժնեթուղթ	Լ.Օ.	7.
» փուխանա	Ֆր.	2 20
» Պարատաթուղթ	»	481.—
Օսմ. Պահովագր. Ընկ.	Լ. Օ.	4 40
Բոթորիթե Թիւրք		475 75
Թրանսվալ		68 50

Դրամներու քննութիւն

Մէճիտիյէ արծաթ	Ղրչ.	108.03
Մեխալիք	»	95 20
Անգլիական ոսկի	»	110 05
Ֆրանսական ոսկի	»	87.17
Ռուփիէ	»	51 09
Ռուսլի թղթադրամ	»	8.62
Լօնտոն 3 ամիս		108.37½
Բարիզ » »		23.06

ՍԻՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿ ԱՐԺԱԿՆԵՐ

12 Ապրիլ ԼՈՆՏՈՆ

	Անգլիական	Ֆրանսական
Անգլ. գօնս.	100.55	101 05
Օսմ. գօնս. Սէռի B	46 25	.—
» » » C	26 50	.—
» » » Dբաց	22 62	23 10
» » » Dփակ	22 50	23 10
Պանգ Օթթոման	12 75	572.—
Թրանսվալ	2 80	69.
Օսմ. Րէնթ		322.
Օսմ. Մաքսատուն		508 50
Օսմանիէ		427.
Փրէմի Լիոնէ		1173—
Իտալական		94.82
Սպանիական		74.15

ԳԱՐԱՔԱՇԻ ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Զարմանալի իրողութիւն մը տեղի ունեցած է ասկէ առաջ Գարաքաշի Թաղական Խորհուրդին և պատ. ազգայինի մը միջեւ։ Խնդիրը ինքնին այն ատիճան զուարճալի դարձուածքներ կը պարունակէ իր մէջ, որ աւելորդ չեմ համարիր զայն ներկայացնել Սոփհանթպէի ընթերցողներուն։

Գարաքաշ իզմիրի արուարձան է և եկեղեցին բլուրին վրայ բարձրացած է։ Անցեալները ազգային մը, այն է Պ. Տիգրան Գասապարեան, դիտաւորութիւն կը յայտնէ եկեղեցին տանող ճամբուն սանդուխները չինել տալ այնպիսի ձեւով մը, որ ժողովուրդին ալ դիւրութիւն տալով երեսուն սանդուխով բարձրանայ։ Այս դիտաւորութիւնը չնորհակալութեամբ կ'ընդունուի Թաղ. Խորհուրդին կողմէ։ Պ. Տիգրան Գասապարեան կը հաւանի այս առթիւ մինչեւ չիսուն ոսկի վճարել։ Թաղ. Խորհուրդը իսկոյն այս չինութիւնը աճուրդի դնելով, 180 մէճիտի չինելու յանձն կ'առնէ կապալառու մը. վերջը յաւելում մըն ալ կ'ընէ 30 մէճիտի որով 210 մէճիտի կը սակարկուի։

Շինո Թիւնը կը սկսի և Գասպարեան էֆ. կը սկսի վճարել, և 33½ ոսկի կուտայ: Բայց տեսնելով որ իր փափաքին չպիտի համապատասխանէ վասն զի 47 ոտք սանդուխ մը կ'երկարի, կը յայտարարէ թէ չի կրնար ընդունիլ այսպիսի շինութիւն մը, և թէ այս անգամ ինք կրկին պիտի ծախսէ նոր շինել տալու համար: Թաղական Խորհուրդը՝ Պ. Ստեփան Այվելիքեան և Գրիգոր Բաբազեան խոկոյն յունվ. 30 Թուականաւ ժողովրդեան յայտարարութիւն մը կը ցրուեն, որով կը գանգատին Պ. Գասպարեանէ թէ 50 ոսկի խոստացած է և 17 ոսկի պարտք ձգած է, թէ եկեղեցւոյ մէջ քահանայի և ժամկոչի սենեակ չկայ, թէ դպրոցի ծախքը դժուար եղած է գոցել, և թէ այս պատճառներով տոմսակներ շրջաբերութեան հանած է: Բայց չեն ըսեր թէ այդ տոմսակներու թիւը որքա՞ն է, գինն ի՞նչ է, ի՞նչ նպատակի պիտի ծառայէ և չեն տար ուրիշ մանրամասն տեղեկութիւններ: Չեմ կրնար ըմբռնել այս Խորհուրդին գործելու ձեւը. վասն զի այդ յայտարարութեան Թուականէն ութ օր ետքը, նորէն նամակ կը գրեն Տիգրան էֆ. Գասպարեանին, և 225 մէճիտի (7500 ղշ. ընթացիկ դրամ) հաշիւ մը կը հանեն. իսկ ժողովուրդին ուղղուած հրատարակութեան նայելով 50 լիրա է, որմէ 17 ոսկին բաց մնացած է: Լաւ, 17 ոսկին ենթադրենք թէ բաց մնացած ըլլայ. հազարաւոր տոմսակներ ցրուել ի՞նչ կը նշանակէ:

Մենք կը սպասենք այդ Թաղական Խորհուրդէն որ հաճի բացատրութիւններ տալ. իսկ եթէ չտայ, այն ատեն ինչ որ իբր վրայ կը հըջէ, իբր կատարեալ իրողութիւն պիտի հրապարակենք հասարակութեան:

Տիգրան էֆ. Գասպարեան, որ տեղւոյս բարեկեցիկ վաճառականներէն մին լինելուն այնքան լաւ համբաւ մը կը վայելէ, առանց կարեւորութիւն տալու մեր վերը յիշած յայտարարութեան, իր ուղղակի տնօրինութեան տակ կը սկսի այդ սանդուխին շինութիւնը, բայց նորէն. և հիմակ ամէն մարդ երբ լեռն ի վեր եկեղեցին կամ իր տունը երթալու հարկին մէջ գտնուի, գոհունակութիւն կը յայտնէ յիշեալ անձին որ կրկին զոհողութիւն յանձն առնելով գլուխ հանեց այս շինութիւնը, որու համար տասը հազար ղշ.ի չափ վճարած է իր մօր անուամբ, նուիրելով տեղւոյն ազգայիններուն:

Իզմ. ՀԻՏՐԱ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

Զառըրճըլար ճատտէսինտէ «օշ» իշարէթլի տիւքքեան՝ գըյմէթը մուխամմինէսի 28800 ղշ., միւզայէտէ պէտէլի 17000 ղշ.:

Զառըրճըլար ճատտէսինտէ «Ժ°» իշարէթլի տիւքքեան՝ գըյմէթը մուխամմինէսի 16800 ղշ., միւզայէտէ պէտէլի 9100 ղշ.:

Զառըրճըլար ճատտէսինտէ «Ժա» իշարէթլի տիւքքեան՝ գըյմէթը մուխամմինէսի 16800 ղշ., միւզայէտէ պէտէլի 8250 ղշ.:

Զարչուի Քէպիրին մէվգըի միւխթէլիֆէսինտէ վագը օլուպ գօմիսիօնը մախսուսընճա պիլմիւզայէտէ ֆիւրուխթը թէգարրուր իտէն տիւքքեանլարտան 61 կիւն միւզայէտէ միւտտէթինին խիթամընա մէպնի սօն բէյտէ գալմըշ օլան պալէտան մուհարրէր 3 տաէտ տիւքքեանըն պէտէլը միւզայէտէսինէ՝ 9 Նիսան 316 Թարիխինտէն 30 Նիսան 316 Թարիխի օլան բազար կիւնիւնէ գատար 3 հաֆթա գարփընտա 100տէ 5 զամըն զապուլիյէ օ միւտտէթին տախի խիթամընտա իհալէի ղաթիյէ օլունմագ վէ օնտան սօնրա թէֆվիզի խուսուսընըն իճրատէի ալըյէ թէալլիւգինէ գատար տա 100տէ 10 զամմ գապուլ խըլընմէզ իւզրէ գուհէուր իտէճէք Թալիպլէրին՝ չարշուի մէզքիւրտէ Սօրկուճճը խանընտաքի էմլաք միւնատըլէրինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի, վէ բէյ ագչէլէրինի Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթը ճէլիլէսի տաիրէսինտէքի Զարչուի Քէպիր Թամիրաթ գօմիսիօնը սանտըղընա թէսլիմ էյլէմէլէրի իլան օլունըր:

9 Նիսան 316 6—1

ՌՕՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20ի կայս. Իւքազով արտօնեալ: Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ: Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37: Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ.— ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿԱԾՔ:

1898 տարւոյն մէջ գանձուած ապահովագին 34,775,462 ֆր
Երաշխաւորութեան գումար 121,765,333 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է աւելի 164,172,000 »

Թննիչ ընկերութեան յարեւելս Ա. ՀԻՐՄԻՒԶ

Ղալաթիա, Քարաքէօյ վրայ (Մաքսատան հին տեղը)

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՕՏՈՐ ՐԷՔՔԷՆ

PÉRA Բ Է Ր Ա پره
ՍԻԿԱՐԻ ԸՆՏԻՐ ԹՈՒՂԹ
ԶՈՒՏ ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ

Այս անգամ յատկապէս Ֆրանսական սիկարի Թուղթ ուղղակի բերել տալով, «ՊԷՐԱ» անուամբ հրապարակ հանած եմ, մասնաւորապէս իրենց առողջութեան հոգածու ծխողներու համար:

ՊԷՐԱ սիկարի Թուղթին համար աւելորդ է գովեստներ շռայլել, քանի որ գործածողները մէկ անգամէն պիտի համոզուին անոր առաւելութիւններուն՝ որք այս Թուղթին արագապէս ծաւալման ազդակները պիտի ըլլան:

ՊԷՐԱ սիկարի Թուղթը տեսակի ազնուութենէն զատ, սրտի գոհունակութիւն ալ կը պատճառէ իր չքեղ և նուրբ կողքով, և մտքի գոհունակութիւն ալ կը պատճառէ կողքին մէջի կողմը և տուփերուն տակը գտնուող գունաւոր [illegible] որ կը ներկայացնէ Ղալաթիոյ, Բերայի, Բանկալթիի, Շիշլիի, Ֆէրիքէօյի, Գասըմփաշայի, Պէշիքթաշի և Օրթաքէօյի պողոտաները և փողոցները ամենայն կանոնաւորութեամբ:

ՊԷՐԱ սիկարի Թուղթին կեդրոնատեղին է Կ. Պոլիս, Զագմաճըլար Ջիւմպիւլլիւ խան թիւ 18: Կը գտնուի նաեւ ամէն ծխավաճառաց քով: —Ցանձնակատարներու համար մասնաւոր զեղչ:

Կողքերուն վրայ «PERA» բառը և մէջի կողմը [illegible] չի գտնուող պրակները կեղծ են:

Կ. ՊԻՊԷՐԵԱՆ 20—12

ՄԵԾ ԼԻՔԻՏԱՍԻՕՆ
ՇԹԱՅՆԻ ՀԱԳՈՒՍՏԵՂԷՆԻ ՄԷԿ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ԹԻՒՆԷԼԻՆ ՄՕՏ գտնուած Մեր վաճառատան վարձակալութեան պայմանաժամը աւարտած ըլլալով, հոն գտնուած բոլոր ապրանքները և ընդհանուր պիտոյքները որոշած ենք տարապայման աժան գիներով ծախել, ուստի կը յանձնարարենք մեր յաճախորդներուն այս միակ առիթը ձեռքէ չփախցնել: Բոլոր ապրանքներուն նախապէս որոշուած գիներուն տակ նշանակուած են արտասովոր կերպով զեղչուած գիները:

Ցայտնի է թէ Շթայն վաճառատունը իրաւամբ մեծ համբաւ չահած է իր հանդերձեղէններուն նրբաճաշակութեամբը և տոկունութեամբը: Այդ համբաւին առուգիւ արժանի ապրանքներ կը գտնուին վերոյիշեալ վաճառատան մէջ՝ Թիւնէլին մօտ, արանց, կանանց և տղայոց հագուստներ՝ վերջին նորաձեւութեան համաձայն:

Ասկէ զատ կը ծանուցանենք յարգոյ յաճախորդներուն թէ՝ մեր միւս վաճառատուները կը գտնուին

ՂԱԼԱԹԻԱ. ՔԱՐԱՔԷՕՅ, ԹԻՒ 20, և ՊՈԼԻՍ, ՊԱՂՉԷ ԳԱՊՈՒ, ԹԻՒ 61

Այս երկու վաճառատուներուն մէջ ալ, ի նորոյ բերուած են ձմրան եղանակին յարմար, այրերու, կիներու և տղայոց հագուստներ, վերջին նորաձեւութեան համաձայն:

Ասկէ զատ անգլիական [illegible] նոր մթերք մը բերուած է, էն ազնիւ տեսակներէն, և արտասովոր կերպով աժան գիներով:

Կը յանձնարարենք մեր յաճախորդներուն, անգամ մը այցելել մեր վաճառատուները: Որովհետեւ հոն այցելելէ ետք անկարելի է որ չգնեն այնքան ազնիւ ապրանքներ, այնքան դիւրամատչելի գիներով: 26—23

ԱՄԷՆՈՒՆ ՕԳՏԱԿԱՐ

Ամէն ոք կրնայ իր կեանքը ապահովագրել կամ զաւակներուն օժիտ կամ դրամագլուխ հայթայթել չաբաթական վճարումներով, սկսեալ 2 դահեկանէ, և այս ամէնն առանց բժշկական քննութեան:

ԱՅՍ ՏԵՍԱԿ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԳՈՐԾԱԴՐՈՂՆ Է

ՊԵՐԼԻՆԻ ՎԻՔԴՈՐԻԱ

ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ
ՀԻՄՆԵԱԼ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱՒ 1853ին

Դրամագլուխ և պահեստք 239,189,580.—Ապահովագր. դրամագլ. 870,644,476

[illegible].—Միմիայն մէկ տարի չաբաթական մէկ ֆր. վճարելով մարդ ցկեանս կ'ապահովագրուի, ընդունելու համար՝

1°. 10,000 ֆր. եթէ մահ պատահի. 2°. 15,000ֆր.ի հասոյթ մը. եթէ խեղութիւն պատահի. 3°. 200 օր, 5 ֆր. ամենօրեայ հատուցում մը, ի դէպ առժամանակեայ խեղութեան ծովու կամ երկաթուղւոյ, թրամուէյի և Թիւնէլի արկածներու հետեւանքով:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ
Ցակորեան Խան թիւ 71 Ղալաթիա. Դրամատուն Օսմանեան Կայս. Պանքան:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
Ցակորեան Խան թիւ 12, 13 Պոլիս.

Կը փնտռուին գործակատար—պաշտօնեաներ: 52—50

ՍԻՆԿԷՐ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏԱՆ
Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԷՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատեայ տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են. և բոլոր ընտանիքները, դերձակները ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել: Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատույ վկայական և չքաղրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ:

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայտլինկէր, որ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած է:

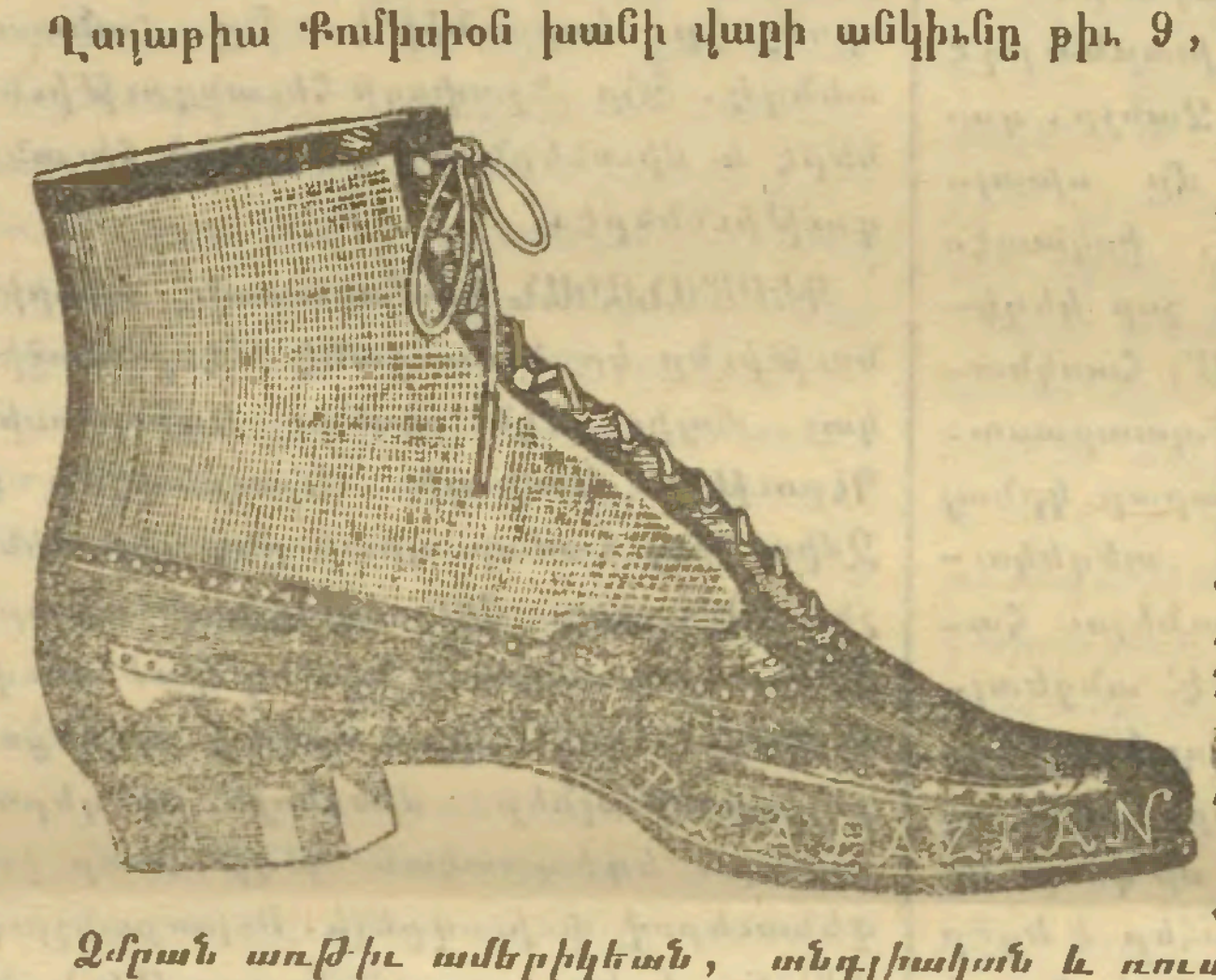
Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝

Բերա, Շիտակ ճամբայ, Կալաթա-Սէրայի դիմաց: Կալաթա, Սինկէր խան, Թիւնէլին եռեւ, և Թրամուէյի կայարանին դիմաց: Պոլիս, Սուլթան-Համամ թիւ 2, և Սուլթան Պայազիտ Թրամուէյի սթասիոնին դիմաց թիւ 13:

Կեղծիքեն զգուշանալու համար վերի նշանին ուշադրութիւն ընելու է:

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԿՕՇԿԱԿԱՐ
ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Ղալաթիա Քոմիսիոն խանի վարի անկիւնը թիւ 9, Մահմուտ-Փաշա թիւ 211:

Երկար տարիներէ ի վեր հրապարակիս վրայ հաստատուած այս մեծ և համբաւաւոր կօշիկի վաճառատունը կը պատրաստէ ճաշակաւոր և հաստատուն կօշիկներ, կիսակօշիկներ արանց, կանանց և տղայոց համար, նաեւ մուճակներ, հողաթափներ եւն. ֆրանսական ընտիր կաշիով և ամէն ճաշակի համաձայն նուրբ և վայելուչ:

Գիները խիստ չափաւոր և աժան:

Ապսպրանքները արագ և շուտով կը կատարուին:

Ձմրան առթիւ ամերիկեան, անգլիական և ռուսական լաստիքներու խիստ ընտիր տեսակներէ մեծ մթերք ընդունած է, որոնց տոկունութիւնն ու դիմացկունութիւնը արդէն երաշխաւորեալ է:

Դիմեցէք յիշեալ մեծ և համբաւաւոր վաճառատունը, և խիստ գոհ պիտի մնաք թէ՝ տեսակին ազնուութեան, թէ՝ տոկունութեան և թէ՝ գներու աժանութեանը մասին: 30—27

ՏՕՔԴ. ԱՀՄԷՏ ՆՈՒՐԷՏՏԻՆ ՊԷՅ

Եէնի Պաղչէի պանդուխտ Իսլամներու հիւանդանոցին նշանաւոր վիրաբոյժ Տքդ. Ահմէտ Նուրէտտին պէյ, որ 12 տարիէ ի վեր իր հմտութեամբ մեծ անուն շահած է, Սուլթան Պայազիտ Թրամուէյի կայարանին մօտ գտնուող իր դարմանատունը փոխադրած է Պապը Ալիի պողոտային վրայ, Էսկի Զապթիյէ փողոցին դիմացը գտնուող նորաշէն շէնքին մէջ, իր բազմաթիւ հիւանդներուն դիւրութեան համար: Տքդ. Նուրէտտին պէյ Եւրոպայի մէջ կատարած բժշկական և վիրաբուժական վերջին մեթոտներով կը դարմանէ ոսկորի ամէն տեսակ հիւանդութիւնները, կռնակի վրայ գտնուող [illegible], ողնի ոսկորի ծռութիւնը, աղիքներու, փորի և մարմնոյն ուրիշ մասերուն վրայ գտնուող ուռոյցները, աճուկի ճեղքուածքները, առն և կնոջ ծննդական գործարաններու, մէզի անցքերուն. ուրիշ անբուժելի համարուած հիւանդութիւնները: Նոյնպէս նորանոր և մասնաւոր գործիքներով կը կատարէ էն սոսկալի ծննդաբերութիւնը, այսինքն մեռած կամ պակասաւոր երախաները՝ առանց մօրը փորը ճեղքելու եւն. մասնաւոր գործիքներով և առանց ցաւ զգացնելու կ'առնէ: Կը դարմանէ նաեւ կիներու յատուկ ամէն տեսակ հիւանդութիւններ:

Հիւանդ կ'ընդունի Պապը Ալիի պողոտային վրայ գտնուող վերոյիշեալ նոր շէնքին մէջ, բացի ուրբաթ օրերէն, ուրիշ ամէն օր կէս օրէն վերջը մինչեւ ժամը 11, և հարկ եղած ատեն Եւրոպական վիրաբուժական նորահնար գործիքներով գործողութիւններ կը կատարէ: Տքդ. Նուրէտտին պէյ ամէն օր առտուն կանուխ կամ իրիկունը ուշ ատեն հիւանդ կ'ընդունի Մագրիգիւղի Գըլթաչ փողոցին մէջ գտնուող իր տունը: 10-10

«ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (145)

Ժ. ՄԱԹԷՅ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԳԱՂՏՆԻՔՆԵՐ

Եւ երկուքը մէկէն օթեակը մտան:

—Ամէն բանէ առաջ կ'ուզեմ գիտնալ թէ վերջին պայմանաժամէն ի վեր փոփոխութիւն եղա՞ծ է ձեր վարձակալներու անուանց մէջ, որոց ցուցակն ասանիկ:

—Պատրաստ եմ ձեր հրամանին, պարո՛ն, ըսաւ բարի կինը առանց բնաւ կասկածելու:

—Կարգաւ քննենք, ըսաւ Բրէնպորն մատիտը ձեռքը:

—Ինչպէս որ կ'ուզէք, պարո՛ն, բայց նստեցէք, որպէս զի աւելի դիւրաւ կատարէք:

Բրէնպորն աթոռ մ'առաւ, սեղանի մը քով գնաց և հոն նստաւ կռնակն օթեակին դրանը դարձնելով, որպէս զի անցնողները կամ ներս մտնողները չի տեսնեն իւր երեսը:

—Դուք ունիք նախ, ըսաւ ծանրութեամբ՝ աչքէ անցունելով պատրաստած և իւր առջև պարզած թուղթերը, երկու խանութ. մէկը նպարավաճառ Պ. Ֆրօմանին վարձու տրուած 3000 ֆրանքի, միւսը նորաձեւավաճառ տիկին Ժանթիի 1800 ֆր.ի:

Այսչափ լաւ տեղեկութիւն ունեցող մարդ մը, որ վարձակալներուն անունը և վճարած վարձերնուն ճիշդ գումարը գիտէր, կասկածելի չէր կրնար ըլլալ տիկին Պընօայի:

Ուստի առանց վարանելու պատասխանեց.

—Այո՛ այդպէս է, պարո՛ն, բնաւ փոփոխութիւն չկայ:

—Հիմա, երկու բնակարա՞ն կայ գետնայարկին մէջ:

—Այո՛, պարո՛ն:

—Մէկը Պ. Թրիքոյի վարձուած է 750 ֆրանքի:

—Ճշդիւ:

—Ի՞նչ է այդ Պ. Թրիքոյին գործը:

—Կազի ընկերութեան դրամատնակին երկրորդ պետն է:

—Ամուրի՞ է:

—Այրի:

—Միւս բնակարանը 800 ֆր.ի վարձուած է, Պ. Դանիէլ Վառօայի:

—Այո՛, պարոն, հոն ալ փոփոխութիւն եղած չէ և ըլլալիք ալ չունի առայժմ:

—Ի՞նչ կ'ընէ այդ Պ. Վառօան:

—Ոչինչ:

—Հասութատէ՞ր է:

—Այո՛, պարո՛ն:

—Հոս ուղևոր գրագիր գրուած է, ըսաւ Բրէնպորն ակնոցը տնկելով:

Այս առաջին պատասխանն էր որ չէր համաձայներ իւր ստացած տեղեկութիւններուն:

—Ուղևոր գրագիր... չէ բոլորովին, պատասխանեց տիկին Պընօա աննշմարելի վարանումով մը, որ չի վրիպեցաւ ոստիկանին աչքէն: Բայց վերջապէս շատ գործերով կ'զբաղի և յաճախ ուղևորութիւն կ'ընէ:

—Ի՞նչ գործերով:

—Բայց... պորսայի գործերով, ըսաւ տիկին Պընօա պատախարար:

—Այն ժամանակ ուղղել պէտք կ'ըլլայ, պատասխանեց Բրէնպորն: Ուրեմն այդ պարոնը կանոնաւորապէս չի բնակիր հոս:

—Ոչ, պարոն, տեսակ մը դադար առնելու տեղ... հոս կուգայ, հոն կ'երթայ:

Բրէնպորնի մտքին մէջ լոյս մը ծագեցաւ յանկարծ:

—Անոր բնակարանէ՞ն դուրս կ'ելնէի՞ք երբ ես խօսք ուղղեցի ձեզ...:

Տիկին Պընօա կարմրեցաւ:

—Ե՞ս... այո՛... պատասխանեց չփոթելով:

—Լաւ, ըսաւ մտքէն Բրէնպորն, բան մը կայ անշուշտ:

—Անցնինք առաջին յարկը, ըսաւ առանց բան մը նշմարած ըլլալու երևոյթի: Երկու բնակարան 2500 և 1000 ֆրանքի. մէկը Պ. Բէլրոռի և միւսը տիկին...:

—Այդ վերջինին անունը փոխուած է, ընդմիջեց դռնապանուհին: Ասկէց երկու ամիս առաջ այդ տիկինը գիւղ գնաց, և բնակարանն ուրիշի անցաւ:

—Որու:

—Պ. Պօնէի:

—Ի՞նչ գործ կ'ընէ:

—Հասութատէր է:

—Ընտանիք ունի՞:

—Այո՛, պարոն:

Այս անգամ տիկին Պընօա խրատուելով Պ. Վառօայի նկատմամբ ցոյց տուած վարանումէն, բաւական համարձակ և կարուկ կերպով պատասխաններ էր:

Բազմաթի՞ւ է ընտանիքը:

—Ո՛չ, փոքրիկ մանչ զաւակ մը միայն ունի քանի մ'ամսուան:

Բրէնպորն առանց բնաւ կասկած մ'ունենալու՝ շարունակեց իւր քննութիւնն երկրորդ յարկին մէջ, ուր չենք հետեւիր իրեն:

Երբ աւարտեց, քաղաքավարութեամբ շնորհակալ եղաւ տիկին Պընօայի և մեկնեցաւ:

—Կարևոր բան մը չկայ, կ'ըսէր իւր բնակարանը գացած միջոցին: Միակ կասկածելի կէտը, և այն ալ տակաւին... Պ. Վառօան կրնայ ըլլալ, ուղևոր գրագիր... հասութատէր... պորսայի գործեր ընող... իւր այդ տունը չի բնակող... դադար առնելու տեղ... և՝ ինչպէս որ նշմարեցի, կիներ կ'ընդունի հոն... կամ մէկ կին մը: Բնակարանը կին կը բուրէր կէս բացուած դռնէն:

(Շարունակելի)